

Egyesület megszűnése:**Jogutódlással történő megszűnés:**

Ptk. 3:83. § Egyesület más jogi személyé nem alakulhat át, csak egyesülettel egyesülhet és csak egyesületekre válhat szét.

Jogutód nélküli megszűnés:

Ptk. 3:48. § (1) A jogi személy jogutód nélkül megszűnik, ha

1. a) határozott időre jött létre és a meghatározott időtartam eltelt;
2. b) megszűnése meghatározott feltétel bekövetkezéséhez kötött és e feltétel bekövetkezett;
3. c) a tagok vagy alapítók kimondják megszűnését; vagy
4. d) az arra jogosult szerv megszünteti

feltéve mindegyik esetben, hogy a jogi személy vagyoni viszonyainak lezárására irányuló megfelelő eljárás lefolytatását követően a bíróság a jogi személyt a nyilvántartásból törli.

(2) A jogutód nélkül megszünt jogi személynek a hitelezők kielégítése után fennmaradt vagyona a jogi személy tagjait, tagság nélküli jogi személy esetén az alapítói jogok gyakorlóit illeti meg olyan arányban, amilyen arányban ők vagy jogelődjük a jogi személy javára vagyoni hozzájárulást teljesítettek.

(3) A jogutód nélkül megszünt jogi személy tagjai és alapítója a felosztott vagyonból való részesedésük mértékéig kötelesek helytállni a megszünt jogi személy ki nem elégített tartozásaiért.

Ptk. 3:84. § A jogi személy jogutód nélküli megszűnésének általános esetein túl az egyesület jogutód nélkül megszűnik, ha

1. a) az egyesület megvalósította célját vagy az egyesület céljának megvalósítása lehetetlenné vált, és új célt nem határoztak meg; vagy
2. b) az egyesület tagjainak száma hat hónapon keresztül nem éri el a tíz főt.

Jogutód nélküli megszűnés esetén a fennmaradó vagyon sorsa:

Ptk. 3:85. § (1) Az egyesület jogutód nélküli megszűnése esetén a hitelezők követeléseinek kiegyenlítése után fennmaradó vagyont az alapszabályban meghatározott, az egyesület céljával megegyező vagy hasonló cél megvalósítására létrejött közhasznú szervezetnek kell átadni. A nyilvántartó bíróság jogszabályban meghatározott szervezetnek juttatja a vagyont, ha az alapszabály nem tartalmaz rendelkezést a megszűnő egyesület vagyonáról, vagy ha az alapszabályban megjelölt közhasznú szervezet a vagyont nem fogadja el vagy azt nem szerezheti meg.

(2) A fennmaradó vagyon sorsáról a nyilvántartó bíróság a törlést kimondó határozatában rendelkezik, a vagyonátruházás teljesítésére szükség esetén

ügygondnokot rendel ki. A vagyon feletti rendelkezési jog az egyesület törlésével száll át az új jogosultra.

Jogutód nélküli megszűnés esetén a vezető tisztségviselők felelőssége:

Ptk. 3:86. § (1) Az egyesület jogutód nélküli megszűnése után a vezető tisztségviselőkkel szemben e minőségükben az egyesületnek okozott károk miatti kártérítési igényt - a jogerős bírósági törléstől számított egy éven belül - az egyesület törlésének időpontjában tagsági jogviszonyban álló tag vagy az érvényesítheti, akinek a részére a megszűnéskor fennmaradó egyesületi vagyont át kellett adni, vagy ha lett volna vagyon, át kellett volna adni.

(2) Ha az egyesület jogutód nélkül megszűnik, a hitelezők kielégítetlen követelésük erejéig kártérítési igényt érvényesíthetnek az egyesület vezető tisztségviselőivel szemben a szerződésen kívül okozott károkért való felelősség szabályai szerint, ha a vezető tisztségviselő az egyesület fizetéseképtelenségével fenyegető helyzet beállta után a hitelezői érdekeket nem vette figyelembe. Ez a rendelkezés végelszámolással történő megszűnés esetén nem alkalmazható.

Alapítvány megszűnése:

Jogutódlással történő megszűnés:

Ptk. 3:402. § (1) Az alapítvány más jogi személyé nem alakulhat át. Alapítvány csak alapítvánnyal egyesülhet és csak alapítványokra válhat szét.

(2) Az alapítvány más alapítvánnyal történő egyesüléséről vagy az alapítvány szétválásáról az alapító akkor hozhat döntést, ha az alapító okiratban meghatározott vagyon juttatását teljesítette.

(3) Az egyesülés vagy a szétválás nem járhat az alapítványi vagyon csorbításával és az alapítványi cél veszélyeztetésével.

Jogutód nélküli megszűnés:

Ptk. 3:48. § (1) A jogi személy jogutód nélkül megszűnik, ha

1. a) határozott időre jött létre és a meghatározott időtartam eltelt;
2. b) megszűnése meghatározott feltétel bekövetkezéséhez kötött és e feltétel bekövetkezett;
3. d) az arra jogosult szerv megszünteti

feltéve mindegyik esetben, hogy a jogi személy vagyoni viszonyainak lezárására irányuló megfelelő eljárás lefolytatását követően a bíróság a jogi személyt a nyilvántartásból törli.

(2) A jogutód nélkül megszünt jogi személynek a hitelezők kielégítése után fennmaradt vagyona a jogi személy tagjait, tagság nélküli jogi személy esetén az alapítói jogok gyakorlóit illeti meg olyan arányban, amilyen arányban ők vagy jogelődjük a jogi személy javára vagyoni hozzájárulást teljesítettek.

(3) A jogutód nélkül megszűnt jogi személy tagjai és alapítója a felosztott vagyonból való részesedésük mértékéig kötelesek helytállni a megszűnt jogi személy ki nem elégített tartozásaiért.

Ptk. 3:403. § (1) Az alapítvány megszűnik, ha

1. a) az alapítvány a célját megvalósította, és az alapító új célt nem határozott meg;
2. b) az alapítvány céljának megvalósítása lehetetlenné vált, és a cél módosítására vagy más alapítvánnyal való egyesülésre nincs mód; vagy
3. c) az alapítvány három éven át a célja megvalósítása érdekében nem folytat tevékenységet.

(2) Az alapító nem szüntetheti meg az alapítványt.

(3) Ha valamelyik megszűnési ok bekövetkezik, a kuratórium értesíti az alapítói jogokat gyakorló személyt vagy szervet a szükséges intézkedések megtétele érdekében, és a megszűnési ok bekövetkeztét közli a felügyelőbizottsággal és a könyvvizsgálóval is.

(4) Ha az alapítói jogokat gyakorló személy vagy szerv a megszűnési ok alapján harminc napon belül érdemi intézkedést nem hoz, a kuratórium ezt követően köteles a nyilvántartó bírósághoz bejelenteni a megszűnési okot. A bejelentési kötelezettség késedelmes voltából vagy elmulasztásából eredő károkért az alapítvánnyal és harmadik személyekkel szemben a kuratórium tagjai egyetemlegesen felelnek.

Jogutód nélküli megszűnés esetén a fennmaradó vagyon sorsa:

(5) A jogutód nélkül megszűnő alapítványnak a hitelezői igények kielégítése után megmaradó vagyonáról a törlését elrendelő határozatban kell rendelkezni.

Ptk. 3:404. § (1) Az alapítvány jogutód nélküli megszűnése esetén a hitelezők kielégítése után megmaradó vagyon az alapító okiratban megjelölt személyt illeti, azzal, hogy az alapítót, a csatlakozót és az egyéb adományozót, továbbá ezek hozzátartozóit megillető vagyon nem haladhatja meg az alapító, a csatlakozó és az egyéb adományozó által az alapítványnak juttatott vagyont.

(2) Az alapító az általa juttatott vagyonról az alapítvány jogutód nélküli megszűnésekor az alapítvány céljával azonos vagy hasonló célú alapítvány vagy egyesület számára rendelkezhet, ha az alapító okirat ilyen esetre a vagyonról nem rendelkezik vagy a rendelkezés teljesítése lehetetlen.

(3) A nyilvántartó bíróság jogszabályban meghatározott szervezetnek juttatja a vagyont, ha az alapító okirat, vagy az alapító nem rendelkezik a megszűnő alapítvány vagyonáról, vagy ha az alapító okirat által megjelölt személy, vagy az alapító által megjelölt alapítvány, egyesület a vagyont nem fogadja el vagy azt nem szerezheti meg.

Jogutódlással történő megszűnés:

Átalakulás:

Ptk. 3:39. § (1) Jogi személy más típusú jogi személlyé történő átalakulása esetén az átalakuló jogi személy megszűnik, jogai és kötelezettségei az átalakulással keletkező jogi személyre mint általános jogutódra szállnak át.

(2) Átalakulás esetén a jogi személy létesítésére vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell.

Korlátozások:

Ptk. 3:40. § Nem alakulhat át a jogi személy, ha

1. a) jogutód nélküli megszűnése iránti eljárás vagy csődeljárás alatt áll;
2. b) vele szemben jogi személy elleni büntetőjogi intézkedés iránti eljárás van folyamatban, vagy jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedés hatálya alatt áll; vagy
3. c) a tagok vagy az alapítók a létesítő okirat szerinti vagyoni hozzájárulásukat nem teljesítették.

Döntés az átalakulás kezdeményezéséről:

Ptk. 3:41. § (1) A jogi személy átalakulásának kezdeményezéséről – az átalakulás módjának és a jogutód jogi személynek a meghatározásával – a jogi személy tagjai, illetve alapítói döntenek.

(2) Az (1) bekezdés szerinti döntést követően a jogi személy ügyvezetése köteles az átalakulási vagyonmérleg-tervezetet is tartalmazó átalakulási tervet készíteni és azt a tagokkal, illetve alapítókkal közölni.

Civil tv. 10/C. § (1) A civil szervezet jogutóddal történő megszűnésére (egyesülésére, szétválására) e fejezet rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) A civil szervezet döntéshozó szerve határoz a jogutódlással történő megszűnésről.

(3) A döntéshozó szerv a civil szervezet ügyvezetésének – ha a civil szervezetnél felügyelőbizottság működik –, a felügyelőbizottság által véleményezett előterjesztése alapján állapítja meg, hogy a civil szervezet tagjai, illetőleg alapítói egyetértenek-e a jogutódlással történő megszűnés szándékával.

(4) Ha a döntéshozó szerv tagjai a jogutódlással történő megszűnés szándékával egyetértenek, a döntéshozó szerv meghatározza a vagyonmérleg-tervezetek fordulónapját, – kötelező könyvvizsgálat esetén – dönt a könyvvizsgáló személyéről és megbízza a civil szervezet ügyvezetését a jogutódlással történő megszűnésről szóló döntés meghozatalához szükséges egyéb – jogszabály által meghatározott vagy a döntéshozó szerv által előírt – okiratok elkészítésével.

(5) A tagok, alapítók a (4) bekezdés szerinti eljárásban kinyilvánított és részükre tájékoztatásként írásban átadott jogutódlással történő megszűnéssel kapcsolatos

döntések kézhezvételétől számított harminc napon belül írásban nyilatkozhatnak arról, ha nem kívánnak a jogutód civil szervezet tagjává, alapítójává válni. Ilyen nyilatkozat hiányában úgy kell tekinteni, hogy a tag, alapító a jogutód civil szervezet tagjává, alapítójává kíván válni.

(6) Az alapítvány alapítója az egyesülés és a szétválás során a jogutód alapítvány alapítói jogának gyakorlására az alapítványra vonatkozó szabályok szerint más személyt, illetve alapítványi szervet is kijelölhet vagy a jogutód alapítványban őt megillető alapítói jogot másra átruházhatja.

(7) A jogutódlással történő megszűnés elhatározásáról a döntéshozó szerv döntését követő 15 napon belül tájékoztatni kell a civil szervezetnél működő munkavállalói érdek-képviselői szerveket.

Az átalakulásban részt nem vevő tagok:

Ptk. 3:42. § (1) A tagsággal rendelkező jogi személy tagjai az átalakulási terv közzésétől számított harminc napon belül nyilatkozhatnak arról, hogy nem kívánnak az átalakulással létrejövő jogi személy tagjaivá válni.

(2) Az (1) bekezdés szerint jognyilatkozatot tett tagok tagsági jogviszonya az átalakulás időpontjában megszűnik, és az átalakuló jogi személy vagyonaiból olyan hányadra jogosultak, amelyet a jogi személy jogutód nélküli megszűnése esetén igényelhetnének.

(3) Az átalakulási tervet a tagok (1) bekezdés szerinti nyilatkozata alapján szükség szerint módosítani kell.

Az átalakulás befejezése:

Ptk. 3:43. § (1) Az átalakulásról a tagok vagy alapítók az átalakulási terv elfogadásával határoznak; e határozatot a döntéshozó szerv legalább háromnegyedes szótöbbséggel hozza meg.

(2) Az elfogadott átalakulási tervet az átalakulásról hozott döntéssel együtt közzé kell tenni. Az a hitelező, akinek követelése a közzététel előtt keletkezett, a közzétételtől számított harmincnapos jogvesztő határidőn belül az átalakuló jogi személytől megfelelő biztosítékot követelhet, ha az átalakulás követelésének kielégítését veszélyezteti.

(3) Az átalakulással létrejövő jogi személy nyilvántartásba vételével egyidejűleg az átalakulással megszűnő jogi személyt törölni kell a nyilvántartásból. A létrejövő jogi személy nyilvántartásba vételéig az átalakuló jogi személy a bejegyzett jogi személy típusban folytatja tevékenységét.

(4) Ha a nyilvántartó bíróság az átalakulás bejegyzését elutasítja, a jogi személy korábbi formájában működik tovább.

Civil törvény 10/D. § (1) A jogutódlással történő megszűnés során a vagyonmérleg-tervezetre, a hitelezőkkel kapcsolatos eljárásra, a végleges vagyonmérlegre az egyes jogi személyek átalakulásáról, egyesüléséről,

szétválásáról szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni azzal, hogy a hitelezőkkel kapcsolatos eljárás során a cégközlönybeli közzététel és a törvényességi felügyeleti eljárás szabályai helyett a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) A jogutódlással történő megszűnés a jogutódlással megszűnő civil szervezettel szemben fennálló követeléseket nem teszi lejárttá. A jogelődöt megillető jogszabályban biztosított jogok és kedvezmények a jogutódot is megilletik, ha a jogszabályban biztosított jogok és kedvezmények megszerzésének feltételei a jogutódnál továbbra is fennállnak. Ha a jogok és kedvezmények megszerzésének az feltétele, a jogutód létrejötté időpontjának megállapítása során a jogelőd létrejötté időpontját, a közhasznú jogállás 32. § (4) és (5) bekezdése szerinti feltételeinek megítélése során a jogutód létrejöttét megelőző évek vonatkozásában pedig a jogelőd adatait kell figyelembe venni.

(3) Ha a bíróság a jogutódlással történő megszűnés bejegyzését megtagadja, a jogutódlással megszűnni kívánó civil szervezet működik tovább.

Egyesülés:

Ptk. 3:44. § (1) A jogi személy más jogi személyekkel összeolvadás vagy beolvadás útján egyesülhet. Összeolvadásnál az összeolvadó jogi személyek megszűnnek, és új jogi személy jön létre általános jogutódlás mellett. Beolvadásnál a beolvadó jogi személy szűnik meg, általános jogutódlás az egyesülésben részt vevő másik jogi személy.

(2) Ha az egyesülésben részt vevő jogi személyek mindegyike határoz az egyesülés kezdeményezéséről, az ügyvezetések kötelesek az átalakulási tervnek megfelelő tartalommal közös egyesülési tervet készíteni, amelynek tartalmaznia kell valamennyi részt vevő jogi személy vagyonszerleg-tervezetét, valamint az egyesüléssel létrejövő jogi személy nyitó vagyonszerleg-tervezetét.

(3) Az egyesülésben részt vevő jogi személyek az egyesülési terv elfogadásáról külön-külön döntenek. Az egyesülési tervet akkor kell elfogadottnak tekinteni, ha azt az egyesülésben részt vevő valamennyi jogi személy elfogadta.

Ptk. 3:47. § A jogi személy egyesülésére és szétválására az átalakulásra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell.

Civil törvény 10/E. § (1) Az egyesüléssel kapcsolatos döntéshozatal során az egyesülni kívánó civil szervezetek összevontan is eljárhatnak, az egyes egyesülő civil szervezetek döntéseit azonban ilyenkor is külön-külön kell meghozni.

(2) Az egyesülés során készített egyesülési terv része az egyesülő és a jogutód civil szervezet vagyonszerleg-tervezete és az egyesülési szerződés. Az egyesülő civil szervezetek vezető tisztségviselői – ha a civil szervezetek döntéshozó szervei valamennyi civil szervezet esetében az egyesülés mellett foglaltak állást – egymással együttműködve és a döntéshozó szervek döntései alapján elkészítik az egyesülési szerződés tervezetét, amelyben meg kell határozni:

1. a) az egyesülő civil szervezet típusát, nevét, székhelyét és nyilvántartási számát, a létrejövő (jogutód) civil szervezet nevét és székhelyét,
2. b) az egyesülés módját (összeolvadás vagy beolvadás),
3. c) beolvadás esetében az átvevő civil szervezet létesítő okiratában szükséges módosítások tervezetét,
4. d) összeolvadás esetében az új civil szervezet létesítő okiratának tervezetét,
5. e) amit az egyesülésben részt vevő civil szervezetek döntéshozó szervei szükségesnek tartanak.

(3) Nem egyesülhet más egyesülettel az az egyesület, illetve nem egyesíthető más alapítvánnyal az az alapítvány, amely felszámolás, jogutód nélküli megszüntetési eljárás alatt áll, vagy ha a büntetőügyben eljáró bíróság vagy ügyész az egyesületet, illetve alapítványt vagy a bíróságot arról értesíti, hogy az egyesülettel, illetve alapítvánnyal szemben a külön törvényben meghatározott büntetőjogi intézkedés alkalmazására kerülhet sor. Az egyesület más egyesülettel való egyesülését csak akkor határozhatja el, illetve az alapítvány más alapítvánnyal való egyesítése csak akkor rendelhető el, ha a létesítő okirat szerinti induló tőkét teljes egészében az egyesület, illetve az alapítvány rendelkezésére bocsátották.

Szétválás:

Ptk. 3:45. § (1) A jogi személy különválás vagy kiválás útján több jogi személlyé szétválhat. Különválás esetén a jogi személy megszűnik, és vagyona a különválással létrejövő több jogi személyre mint jogutódra száll át. Kiválás esetén a jogi személy fennmarad, és vagyonának egy része a kiválással létrejövő jogi személyre mint jogutódra száll át.

(2) A jogi személy kiválással vagy különválással úgy is szétválhat, hogy

1. a) a kiváló tag a jogi személy vagyonának egy részével már működő jogi személyhez mint jogutódhoz csatlakozik (beolvadásos kiválás);
2. b) a különváló tagok a jogi személy vagyonának rájuk eső részével különböző, már működő jogi személyekhez mint jogutódokhoz csatlakoznak (beolvadásos különválás).

(3) Beolvadásos kiválás és beolvadásos különválás esetén a döntéshozó szerv szétválásról szóló döntéséhez annak a jogi személynek a hozzájárulása is szükséges, amelybe a kiváló vagy különváló tagok beolvadnak.

Ptk. 3:46. § (1) A szétváló jogi személy jogutódjai – ideértve kiválás esetén a megmaradó jogi személyt is – a szétváló jogi személynek a szétválás előtt keletkezett kötelezettségeiért a szétválási terv rendelkezései szerint kötelesek helytállni. Ha az adott kötelezettséget a szétválási tervben nevesített jogutód nem teljesíti, azért valamennyi jogutód egyetemlegesen köteles helytállni.

(2) Ha egy kötelezettségről a szétválási tervben nem rendelkeznek, azért a jogutódok egyetemlegesen kötelesek helytállni.

(3) A szétváló jogi személy vagyonmegosztás előtt szerzett jogainak érvényesítésére a szétválás után az a jogutód jogosult, amelynek az adott jogot a szétválási terv juttatta. Ha valamely jogról a szétválási tervben nem rendelkeztek, az a jogutódokat a vagyonmegosztás arányában illeti meg.

Ptk. 3:47. § A jogi személy egyesülésére és szétválására az átalakulásra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell.

Civil törvény 10/F. § (1) A civil szervezetek szétválása során a jogelőd civil szervezet tagja, alapítója akár valamennyi jogutódban tagként, alapítóként vehet részt.

(2) A szétválás során készített szétválási terv része a szétváló és a jogutód civil szervezet vagyonmérleg-tervezete és a szétválási szerződés. A szétválási szerződést a döntéshozó szerv döntései alapján a vezető tisztségviselők készítik el. Ebben meg kell határozni:

1. a) a szétváló civil szervezet típusát, nevét, székhelyét és nyilvántartási számát és a létrejövő civil szervezetek nevét és székhelyét,
2. b) a szétválás módját (különválás, kiválás),
3. c) a vagyonmegosztási javaslatot, vagyis a jogelőd vagyonának a jogutódok közti megosztásának tervezett arányát,
4. d) az egyes jogosítványok, illetve kötelezettségek, valamint a folyamatban lévő peres és nemperes ügyek és hatósági eljárások tekintetében a jogutód nevesítését,
5. e) kiválás esetében a fennmaradó (továbbműködő) civil szervezet létesítő okiratában szükséges módosítások tervezetét, valamint a kiválással létrejövő civil szervezet(ek) létesítő okiratának tervezetét,
6. f) különválás esetében a létrejövő új civil szervezetek létesítő okiratának tervezetét,
7. g) beolvadásos kiválás és beolvadásos különválás esetén, ha kizárólag fennmaradó (továbbműködő) civil szervezetek vannak, ezen civil szervezetek létesítő okiratában szükséges módosítások tervezetét,
8. h) azt, hogy az (5) bekezdés szerinti nyilatkozatot elmulasztó tag melyik jogutód civil szervezet tagjává válik,
9. i) amit a szétváló civil szervezet döntéshozó szerve szükségesnek tart.

(3) A szétválási szándékról való döntéshozatal során a döntéshozó szervnek meg kell határoznia azt is, hogy a vagyonfelosztási javaslat elkészítése során milyen módszerekkel és melyik jogutód vagyonaként kell feltüntetni a jogelőd vagyonát.

(4) A szétválási terv elfogadásáról vagy módosításáról a szétváló civil szervezet döntéshozó szerve határozattal dönt (a továbbiakban: szétválási határozat).

(5) A szétváló civil szervezet tagjai, alapítói nyilatkoznak arról, melyik jogutód civil szervezet tagjává, alapítójává kívánnak válni. A jogutód civil szervezet létesítő okiratát csak a jogutód új civil szervezetek megfelelő döntéshozó szerve fogadja el.

(6) A szétváló civil szervezet vagyonmegosztás előtt szerzett jogainak érvényesítésére a szétválás után az a jogutód jogosult, amelyhez az adott jogot a szétválási határozat telepítette.

(7) Ha valamely vagyontárgyról, igényről a szétválási határozatban nem rendelkeztek vagy az csak utóbb vált ismertté, a vagyontárgy, igény vagy annak ellenértéke (érvényesítési joga) valamennyi jogutód civil szervezetet a vagyonmegosztás arányában illeti meg.

(8) Ha valamely kötelezettségről a szétválási határozatban nem rendelkeztek vagy az csak utóbb vált ismertté, a jogutód civil szervezetek (ideértve a szétválás után megmaradó civil szervezetet is) felelőssége egyetemleges.

(9) A szétválási határozatban nevesített követelést elsősorban azzal a jogutóddal szemben kell érvényesíteni, amelyhez az adott kötelezettséget a szétválási határozat a vagyonmegosztás folytán telepítette. Ha e kötelezettségét a jogutód a követelés esedékességekor nem teljesíti, valamennyi jogutód felelőssége egyetemleges. A jogutódok egymás közötti viszonyában az elszámolás alapja a szétválási határozatban írt vagyonmegosztási rendelkezés, ilyen rendelkezés hiányában pedig a vagyonmegosztásaránya.

Végelszámolás, kényszer-végelszámolás – jogutód nélküli megszűnés esetén:

Alkalmazandó jogszabály:

9. § (1) A civil szervezet végelszámolására e törvény rendelkezései szerint kerül sor.

(2) Az egyesület jogutód nélkül történő megszűnése esetén - ha az egyesület nem fizetéképtelen, és e törvény eltérő rendelkezést nem tartalmaz - végelszámolás lefolytatásának van helye.

(3) Ha az egyesület döntéshozó szerve határoz az egyesület jogutód nélküli megszűnéséről vagy határozatban megállapítja, hogy az egyesület megszűnt [Ptk. 3:48. § (1) bekezdés a) és b), 3:84. § a) pont], egyúttal határoz a végelszámolás elrendeléséről, megállapítja a végelszámolás kezdő időpontját és megválasztja a végelszámolót, illetve rendelkezik a civil szervezet vagyoni részesedésével működő jogalanyok, valamint a részvételével működő alapítvány vagy egyesület sorsáról is.

(4) A végelszámoló személyére és felelősségére a végelszámolás kezdő időpontjától alkalmazni kell a Ptk.-nak a jogi személy vezető tisztségviselőjével szembeni követelményeire és kizáró okokra vonatkozó általános szabályait, továbbá a civil szervezeti formánál a vezető tisztségviselőre meghatározott további előírásait.

(5) A végelszámoló esetleges visszahívásáról és új végelszámoló kijelöléséről - e törvényben foglalt kivételekkel - az határoz, aki a végelszámolót kijelölte.

9/A. § (1) A végelszámolás tárgya a civil szervezetnek az a vagyona, amellyel a civil szervezet a végelszámolás kezdő időpontjában rendelkezik, továbbá az a vagyon, amelyet ezt követően a végelszámolás folyamata alatt szerez, ide nem értve a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 4. § (3) bekezdésében meghatározott vagyont.

(2) A végelszámolás nem határozható el a civil szervezet fizetéseképtelenségét megállapító végzés kézhezvételét követően, a felszámolás elrendelésével pedig a folyamatban lévő végelszámolás megszűnik.

(3) A végelszámolással kapcsolatos bírósági eljárásokban azokra az eljárási kérdésekre, amelyeket e törvény eltérően nem szabályoz, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) szabályait a nemperes eljárás sajátosságaiból eredő eltérésekkel és a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló törvénynek a bírósági polgári nemperes eljárásokra vonatkozó általános rendelkezéseit kell alkalmazni.

9/B. § (1) A végelszámolás bejelentése - a 9/J. §-ban foglalt kivétellel - a végelszámoló feladata. A végelszámoló a végelszámolás megindítását változásbejegyzési kérelemben - úrlapon - köteles bejelenteni a bíróságának.

(2) A végelszámolással összefüggő bírósági eljárások lefolytatására a civil szervezetet nyilvántartó bíróság illetékes.

(3) A végelszámoló a végelszámolás megindításának nyilvántartásba vétele iránti kérelemben köteles bejelenteni a végelszámolás megindítását elrendelő határozat keltét, a végelszámolás kezdő időpontját, a végelszámoló nevét (cégnevét) és lakóhelyét (székhelyét), ha a végelszámoló nem természetes személy, akkor a nyilvántartási számát (cégjegyzékszámát) és a végelszámolási feladatok ellátására kijelölt természetes személy nevét és lakóhelyét, valamint a civil szervezet ügyintéző és képviseleti szerve megbízatásának megszűnését.

(4) A bíróság a végelszámolás megindításáról végzést hoz, amelynek közzétételéről a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló törvényben meghatározott országos névjegyzék útján gondoskodik. A nyilvántartásban a „végelszámolás alatt”, illetve a „v. a.” toldatot fel kell tüntetni.

(5) A közzétételnek tartalmaznia kell:

1. a) a végelszámolás alá került civil szervezet nevét, székhelyét, adószámát, nyilvántartási számát, ha a jogutód nélküli megszűnés elhatározását megelőző két éven belül jogutódlás következett be, a jogelőd(ök) nevét, székhelyét és nyilvántartási számát,
2. b) a (3) bekezdésében foglalt adatokat,
3. c) a hitelezőknek szóló felhívást, hogy követeléseiket a közzétételtől számított negyven napon belül a végelszámolónak jelentsék be.

(6) A végelszámoló a végelszámolás közzétételétől számított tizenöt napon belül - szükség szerint - értesíti a végelszámolás megindításáról

1. a) az ingatlanügyi hatóságot a végelszámolás tényének bejegyzése érdekében,
2. b) ha a civil szervezet valamely vagyontárgya országos közhiteles vagy közérdekből vezetett nyilvántartásban szerepel, e nyilvántartást vezető szervezetet,
3. c) a területileg illetékes állami munkaerő-piaci szervezetet,
4. d) a környezetvédelmi és természetvédelmi hatóságot arról, hogy maradtak-e fenn olyan környezeti károsodások, környezeti terhek, amelyekből bírságfizetési vagy egyéb fizetési kötelezettség, a károsodások elhárításához, illetve a terhek rendezéséhez szükséges kiadás származhat,
5. e) a civil szervezet pénzforgalmi számláit vezető valamennyi pénzforgalmi szolgáltatót,
6. f) a civil szervezet vagyoni részvételével működő jogalanyok vezető tisztségviselőit,
7. g) a civil szervezet által vagy ellen indított és folyamatban lévő hatósági és bírósági eljárásokban az eljáró hatóságot vagy bíróságot.

9/C. § (1) A végelszámolás kezdő időpontjában - ideértve a 9/J. § szerinti esetet is - a civil szervezet vezető tisztségviselőjének megbízatása megszűnik. A végelszámolás kezdő időpontjától a civil szervezet önálló képviseleti joggal rendelkező vezető tisztségviselőjének a végelszámoló minősül.

(2) A végelszámolás kezdő időpontját követő harminc napon belül a civil szervezet korábbi vezető tisztségviselője

1. a) a folyamatban lévő ügyekről a végelszámolót tájékoztatja,
2. b) a nem selejtezhető, a titkos minősítésű, a számviteli és az adóügyi iratokról iratjegyzéket készít, és azokat, valamint az irattári anyagokat a végelszámolónak átadja,
3. c) a végelszámoló díjazása esetén a végelszámoló díjának és költség térítésének kifizetéséhez előre láthatóan szükséges összegre tartalékot képez, és azt a pénzforgalmi számlájára befizeti, ott elkülönítetten tartja nyilván,
4. d) a végelszámolás megindításáról a munkavállalókat, valamint a munka törvénykönyvében meghatározott szakszervezeteket, az üzemi tanácsot (üzemi megbízottat) haladéktalanul tájékoztatja.

(3) A (2) bekezdésben foglaltakat megfelelően alkalmazni kell akkor is, ha a végelszámoló a korábbi vezető tisztségviselő.

(4) A végelszámoló a végelszámolás során a civil szervezet vagyoni helyzetét felméri, követeléseit behajtja, tartozásait kiegyenlíti, jogait érvényesíti és kötelezettségeit teljesíti, vagyoni eszközeit pedig szükség esetén értékesíti. A

végelszámolás közzétételét követően a civil szervezetnek haladéktalanul el kell különítenie az eljárás költségeinek fedezetét.

(5) Ha a végelszámolás a megindításának évében nem fejeződik be, a végelszámoló a számviteli törvényben meghatározott üzleti évenként köteles elkészíteni a számviteli törvény szerinti beszámolót és az adóbevallást annak feltüntetésével, hogy a civil szervezet végelszámolás alatt áll. A végelszámoló továbbá évente tájékoztatót készít a döntéshozó szerv és a bíróság részére, amelyben bemutatja a végelszámolás alatt álló civil szervezet helyzetét, annak okát, hogy az eljárás befejezésére miért nem került még sor, továbbá tájékoztatást ad az eljárás befejezésének várható időpontjáról is.

(6) A végelszámolást a végelszámolás kezdő időpontjától számított legkésőbb három éven belül be kell fejezni.

9/D. § (1) A civil szervezet hitelezői a követeléseiket a végelszámolás megindításának közzétételét követő negyven napon belül jelenthetik be a végelszámolónak. A bejelentés akkor is szükséges, ha a civil szervezettel szemben a követeléssel kapcsolatban hatósági vagy bírósági eljárás van folyamatban. A bejelentés elmulasztása vagy késedelmes teljesítése nem jár jogvesztéssel, de a zárómérleg és a vagyonfelosztási határozat elfogadását követően hitelezői igényt már csak a megszűnt jogi személy tartozásaiért történő helytállásra vonatkozó szabályok szerint lehet érvényesíteni.

(2) A végelszámoló a hitelezői igénybejelentési határidő elteltét követő tizenöt napon belül a követelésekről jegyzéket készít, ezen belül külön kimutatja az elismert és a vitatott hitelezői igényeket. A követelések jegyzékét a végelszámoló további tizenöt napon belül benyújtja a bírósághoz. A vitatott hitelezői igények hitelezőit a végelszámoló a követelésük ilyen minősítéséről ugyanezen időtartam alatt értesíti.

(3) Az a hitelező, akinek bejelentett követelését a végelszámoló vitatja, igényét a végelszámoló értesítésének kézhezvételétől számított harmincnapos határidőn belül a bíróság előtt perben érvényesítheti, ennek megindítását a végelszámolónál igazolnia kell.

(4) A végelszámoló a vitatott igények fedezetére köteles lekötött tartalékot képezni.

9/E. § (1) A végelszámoló végelszámolási nyitómérleget készít, majd a hitelezők igénybejelentésére nyitva álló határidő elteltét követően - legfeljebb hetvenöt napon belül - a hitelezői követelések jegyzékéből kiindulva - szükség szerint - korrigálja a végelszámolási nyitómérleget (korrigált végelszámolási nyitómérleget készít), amelyet a civil szervezet döntéshozó szerve elé terjeszt.

(2) Ha a végelszámoló a korrigált végelszámolási nyitómérleg alapján azt állapítja meg, hogy a civil szervezet vagyona a hitelezők követeléseinek fedezetére nem elegendő, és a hiányzó összeg harminc napon belül nem pótolható, haladéktalanul köteles felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelmet benyújtani. A felszámolás iránti kérelem előterjesztéséhez a döntéshozó szerv

hozzájárulására nincs szükség, de a végelszámolónak a döntéshozó szervet a felszámolás kezdeményezéséről haladéktalanul tájékoztatnia kell.

9/F. § (1) A végelszámoló jogszabálysértő intézkedése vagy mulasztása miatt a sérelmet szenvedett fél a végelszámoló eljárásának időtartama alatt a tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül, de legfeljebb az intézkedéstől vagy a mulasztás bekövetkezésétől számított hatvan napon belül a civil szervezetet nyilvántartó bíróságnál végelszámolási kifogással élhet.

(2) Végelszámolási kifogásnak van helye akkor is, ha a végelszámoló a civil szervezet bármely hitelezőjének kérésére a hitelezői igénybejelentés határidejének lejártától számított harminc napon belül nem ad tájékoztatást arról, hogy követelését elismeri-e, illetve, hogy a kifizetés mikorra várható.

(3) A bíróság a végelszámolási kifogás felől - a végelszámoló észrevételének beszerzését követően - soron kívül határoz. Ha a kifogás elbírálása során a felek meghallgatása vagy bizonyítás felvétele szükséges, a bíróság a kifogásolt intézkedés végrehajtásának felfüggesztését is elrendelheti.

(4) Ha a bíróság a végelszámolási kifogást megalapozottnak találja, a végelszámoló intézkedését megsemmisíti és az eredeti állapot helyreállítására kötelezi, vagy - ha ez lehetséges - az eredeti állapotot határozatával helyreállítja. Ha a végelszámoló mulasztott, a bíróság a végelszámolót intézkedés megtételére kötelezheti. A bíróság az alaptalan végelszámolási kifogást végzésével elutasítja.

(5) A végelszámolási kifogás tárgyában hozott végzés ellen külön fellebbezésnek van helye.

9/G. § (1) A végelszámoló a végelszámolás befejezésekor elkészíti és - a civil szervezetnél működő felügyelőbizottság vagy más ellenőrzésre feljogosított szerv, illetve könyvvizsgáló jelentésével együtt - a döntéshozó szerv elé terjeszti jóváhagyásra

1. a) az adóbevallásokat,
2. b) a végelszámolás utolsó üzleti évről készült számviteli törvény szerinti beszámolót,
3. c) a vagyonfelosztási javaslatot, amelyben a végelszámoló díjának mértékére is indítványt tesz,
4. d) a végelszámolási időszak esetleges gazdasági eseményeinek bemutatásáról szóló összefoglaló értékelést (zárójelentést), valamint
5. e) a civil szervezet vagyoni részesedésével működő jogalanyok sorsára vonatkozó javaslatot.

(2) A döntéshozó szerv az előterjesztett iratok, illetve a vagyonfelosztás tárgyában határozatot hoz. A határozatban - szükség esetén - rendelkezni kell a végelszámoló díjáról és a végelszámolás költségeinek, köztük az iratanyag őrzésének és a civil szervezet megszűnésével kapcsolatban felmerülő egyéb költségeknek a viseléséről is. A döntéshozó szerv továbbá dönt a felosztott vagyon kiadásának időpontjáról, amelynek lebonyolítására a végelszámoló

köteles. A vagyon kiadására nem kerülhet sor a civil szervezet törlésére vonatkozó végzés meghozatalát megelőzően.

(3) A végelszámoló köteles gondoskodni a civil szervezet iratanyagának elhelyezéséről. Az ezzel kapcsolatos költségeket és a megszűnés utáni iratőrzés költségeit a vagyonfelosztási javaslatban fel kell tüntetni. A vagyonfelosztás során úgy is meg lehet állapodni, hogy a civil szervezet iratanyagának őrzését (ingyenesen vagy ellenérték fejében) a tagok (alapítók) valamelyike vállalja.

(4) A végelszámoló a társadalombiztosítási jogszabályban meghatározott módon adatszolgáltatást köteles teljesíteni a biztosítottak jogviszonyára vonatkozó nyugdíj-biztosítási adatokról.

(5) A végelszámolást nem lehet addig befejezni, amíg a civil szervezetnek olyan ismert követelése vagy tartozása áll fenn, amelyről a vagyonfelosztási határozatban nem rendelkeztek. Nem lehet befejezni a végelszámolást továbbá akkor sem, ha a civil szervezettel szemben hatósági vagy bírósági eljárás van folyamatban. A végelszámolás befejezésére csak akkor kerülhet sor, ha az adott eljárás megszűnt vagy a civil szervezet a fél személyében bekövetkező változás miatt az eljárásnak többé nem alanya.

(6) A civil szervezet törlése iránt a végelszámoló nyújt be kérelmet.

(7) A civil szervezet a végelszámolási eljárás során bármikor - a civil szervezet törlésére irányuló kérelem benyújtásáig - elhatározhatja a végelszámolás megszüntetését és a civil szervezet működésének továbbfolytatását.

9/H. § Ha a végelszámoló a szervezet korábbi képviselőjével nem tud kapcsolatba lépni, hitelezői követelés bejelentésére nem került sor, a civil szervezetnek nincs munkavállalója, a végelszámoló haladéktalanul intézkedik a 9/L. § (4) bekezdése szerinti adatok és igazolások beszerzéséről, és a 9/L. § (4) bekezdésében előírt körülmények fennállása esetén - a 9/G. § (1) bekezdésben meghatározott iratok benyújtásának kötelezettsége nélkül - kezdeményezi a civil szervezet nyilvántartásból való törlését. Ebben az esetben a bíróság a végelszámolót kötelezi a civil szervezet iratainak elhelyezésére és ennek megtörténtének igazolására.

9/I. § (1) Ha a bíróság azt észleli, hogy a végelszámoló a kötelezettségeit nem teljesíti - ideértve a bíróság által határozatban megjelölt kötelezettséget is -,

1. a) határidő tűzésével és pénzbírság terhe mellett felhívja a mulasztás pótlására, és ennek eredménytelensége esetén
2. b) 100 000 forinttól 900 000 forintig terjedő, ismételten is kiróható pénzbírsággal sújtja.

(2) A bíróság az (1) bekezdés szerint pénzbírsággal sújtja a civil szervezet korábbi vezető tisztségviselőjét, ha tudomást szerez arról, hogy nem teljesíti a 9/C. § (2) bekezdésében foglalt kötelezettségét.

(3) Az (1) bekezdés szerinti intézkedések eredménytelensége esetén a bíróság új végelszámolót jelöl ki a felszámolói névjegyzékből, a korábbi végelszámoló nyilvántartásból való törlése mellett.

9/J. § (1) Ha bírósági határozat folytán kell a végelszámolást lefolytatni, továbbá, ha a végelszámolást egyszerűsített törlési eljárás előzte meg, a végelszámolás kényszer-végelszámolásként kerül lefolytatásra.

(2) *

(3) Kényszer-végelszámolás esetén a bíróság a végelszámolás megindításáról szóló, a 9/B. § (4) bekezdés szerinti végzést hivatalból hozza meg, és - a vezető tisztségviselő nyilatkoztatása után - kijelöli a végelszámolót. A bíróság végelszámolónak elsősorban a civil szervezet bejegyzett vezető tisztségviselőjét jelöli ki. Ha a bejegyzett vezető tisztségviselő nem jelölhető ki vagy kijelölésének mellőzését alapos okkal kéri, a bíróság a felszámolói névjegyzékből jelöli ki a végelszámolót.

(4) A kényszer-végelszámolásra a civil szervezet végelszámolására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, azonban a civil szervezet nem dönthet a továbbműködéséről, illetve a kényszer-végelszámolás megszüntetéséről.

(5) A bíróság a civil szervezet törlésével egyidejűleg a végelszámolónak - ha a végelszámolót a bíróság a felszámolói névjegyzékből jelölte ki - az eljárásban meg nem térült és igazolt készkiadásait (ideértve a számlában áthárított általános forgalmi adót is) legfeljebb 30 000 forint összeghatárig, továbbá legfeljebb 20 000 forint munkadíjat és a díjat terhelő általános forgalmi adót a központi költségvetés terhére megfizeti. A Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatala (a továbbiakban: Gazdasági Hivatal) minden negyedév utolsó munkanapján összesíti ezeket a kifizetéseket, és az erről szóló kimutatást az államháztartásért felelős miniszter részére megküldi, hogy a tárgynegyedévben milyen pénzüsszegre áll fenn a központi költségvetési fizetési kötelezettség. A kimutatás alapján az államháztartásért felelős miniszter a központi költségvetés terhére ezt az összeget elkülönített számlán a Gazdasági Hivatal rendelkezésére bocsátja. A Gazdasági Hivatal a pénzüsszeg beérkezését követő 15 napon belül teljesíti a végelszámolók részére az e bekezdés alapján járó kifizetéseket. A Gazdasági Hivatal központi költségvetéssel történő elszámolásának, valamint a pénzüsszeg folyósításának részletes szabályait az államháztartásért felelős miniszter rendeletben állapítja meg.

A civil szervezet egyszerűsített törlési eljárása:

9/K. § (1) Egyszerűsített törlési eljárásnak van helye, ha

1. a) a bíróság a civil szervezet tekintetében megállapítja a jogutód nélküli megszűnési ok bekövetkeztét vagy
2. b) a bíróság a civil szervezetet törvényességi felügyeleti eljárásban megszünteti,

feltéve, hogy az a) vagy b) pont szerinti eljárás során nem merült fel adat arra nézve, hogy a civil szervezetnek vagyona van vagy a civil szervezet fennállása során adószámmal nem rendelkezett, illetve nem rendelkezik.

(2) Az e cím szerinti bírósági eljárásokban azokra az eljárási kérdésekre, amelyeket e törvény eltérően nem szabályoz, a Pp. szabályait a nemperes eljárás sajátosságaiból eredő eltérésekkel és a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló törvénynek a bírósági polgári nemperes eljárásokra vonatkozó általános rendelkezéseit kell alkalmazni.

(3) Az e cím szerinti eljárások lefolytatására a civil szervezetet nyilvántartató bíróság illetékes.

(4) Ha a bíróság a civil szervezetet megszünteti vagy a civil szervezet tekintetében megállapítja a jogutód nélküli megszűnési ok bekövetkeztét, a civil szervezetet nyilvántartó bíróság a határozat alapján a nyilvántartásba haladéktalanul bejegyzi megszüntetés esetén a „megszüntetve”, a jogutód nélküli megszűnési ok bekövetkeztének megállapítása esetén pedig a „megszűnt” toldatot.

(5) Ha a civil szervezet fennállása során adószámmal rendelkezett vagy rendelkezik, az (1) bekezdésben meghatározott határozatok indokolásának a Pp. 346. § (4)-(6) bekezdésében foglaltakon túl tartalmaznia kell az arra való utalást, hogy az eljárás során a civil szervezet vagyonára vonatkozó adat merült-e fel.

(6) Egyszerűsített törlési eljárásnak van helye az egyesület kérelmére akkor is, ha az egyesület elhatározza megszüntetését vagy megállapítja, hogy megszüntetésének anyagi jogi feltételei bekövetkeztek és fennállása alatt adószámmal nem rendelkezett, illetve nem rendelkezik.

(7) Ha az eljárás folytatásának van helye, a bíróság az (1) bekezdés szerinti jogerős határozat kézhezvételétől vagy a (6) bekezdésben meghatározott kérelem elbírálásától számított öt napon belül a bíróságok központi internetes oldalán hirdetményt tesz közzé, amelyben - szükség esetén - felhívja a civil szervezetnek a nyilvántartásba bejegyzett képviselőit, hogy a bíróság részére negyvenöt napon belül jelentsék be idézési címüket. A bíróság egyben felhívást tesz közzé arra vonatkozóan, hogy akinek

1. a) a civil szervezettel szemben követelése van - ideértve a számviteli törvény szerinti függő követelést is -,
2. b) tudomása van arról, hogy a civil szervezet ellen bírósági, közjegyzői vagy más hatósági eljárás van folyamatban vagy
3. c) a civil szervezet tulajdonában lévő eszköz van a birtokában vagy a civil szervezet vagyontárgyára vonatkozó jog jogosultjaként van bejegyezve, valamely vagyontárgyat illetően a javára, illetve érdekében tény van feljegyezve vagy a civil szervezet vagyontárgyára tarthatna igényt,

azt negyvenöt napon belül jelentse be a bíróságnak.

(8) Ha a (7) bekezdésben foglalt határidőn belül a civil szervezet vagyonára vonatkozó adat nem merül fel, a bíróság hivatalból megindítja az egyszerűsített törlési eljárást, a nyilvántartásból törli a „megszűnt” vagy a „megszüntetve” toldatot és bejegyzi az egyszerűsített törlési eljárás megindítására utaló „törlés alatt” toldatot. A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak helye nincs.

9/L. § (1) A bíróság az egyszerűsített törlési eljárás elrendelését követő öt munkanapon belül az egyszerűsített törlési eljárás megindításáról értesíti

1. a) az ügyészséget, amennyiben az ügyész a civil szervezet felett törvényességi ellenőrzést gyakorol,
2. b) a civil szervezet székhelye szerint illetékes adó- és vámhatóságot, társadalombiztosítási igazgatási szervet,
3. c) a civil szervezet székhelye szerint illetékes végrehajtót (végrehajtókat),
4. d) a Magyar Bírósági Végrehajtói Kart az önálló bírósági végrehajtók által intézett bírósági és közigazgatási végrehajtási ügyekről vezetett nyilvántartás adatairól történő adatszolgáltatás érdekében [a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 253/E. § (5) bekezdés],
5. e) - ha a nyilvántartásában szerepel - a civil szervezet számláit vezető pénzforgalmi szolgáltatókat, és
6. f) az ingatlanügyi hatóságot.

(2) Az értesítésnek tartalmaznia kell:

1. a) a bíróság nevét, székhelyét,
2. b) a civil szervezet nevét, székhelyét, nyilvántartási számát,
3. c) felhívást arra vonatkozóan, hogy a civil szervezettel kapcsolatos rendelkezésére álló információkat a bíróságnak hatvan napon belül jelentse be.

(3) A civil szervezet székhelye szerint illetékes adó- és vámhatóságnak és a társadalombiztosítási igazgatási szervnek szóló értesítésnek tartalmaznia kell azt a felhívást, hogy a civil szervezet vele szemben fennálló tartozását, a szervezettel szemben folyó eljárást jelentse be, valamint adjon tájékoztatást arra vonatkozóan, hogy a civil szervezetnek van-e munkavállalója. Az adóhatóságnak szóló értesítésnek tartalmaznia kell azt is, hogy az adóhatóság értesítse a bíróságot arról, hogy a záró adóellenőrzést lefolytatta.

(4) Ha a bíróság által előírt határidőben

1. a) a civil szervezettel szemben a bíróságnál követelés bejelentésére nem került sor és ellene bírósági, közjegyzői vagy más hatósági eljárás nincs folyamatban,
2. b) a civil szervezet fellelhető vagyonára vonatkozóan érdemi adat nem merül fel,
3. c) az adó- és vámhatóság és a társadalombiztosítási igazgatási szerv a bíróságot arról tájékoztatja, hogy eljárás nincs folyamatban, valamint a civil szervezetnek nincs munkavállalója,

4. d) a végrehajtó vagy a Magyar Bírósági Végrehajtói Kar a bíróságot arról tájékoztatja, hogy tudomása szerint végrehajtási eljárás nincs folyamatban - ide nem értve az ügyviteli befejezéssel lezárt ügyeket -, a bíróság a civil szervezetet törli a nyilvántartásból, egyidejűleg rendelkezik arról, hogy a civil szervezet fellelhető iratainak elhelyezéséről a szervezet volt képviselője, illetve alapítvány esetén a korábbi kurátor vagy a korábbi kuratórium tagja, ennek hiányában vagy az egyesület bármely fellelhető tagja, illetve az alapítvány bármely fellelhető alapítója gondoskodjon és ennek megtörténtét a bíróságnak igazolja, valamint az iratok őrzésének helyéről nyilatkozatot tegyen.

9/M. § Ha az e cím szerinti eljárások során a civil szervezet vagyona vonatkozóan érdemi adat merül fel vagy a civil szervezettel szemben a bíróságnál követelés bejelentésére került sor, ellene bírósági, közjegyzői vagy más hatósági eljárás van folyamatban, a bíróság az e címben meghatározott eljárási cselekmények helyett dönt a végelszámolás elrendeléséről, a végelszámoló kijelöléséről és a civil szervezet vagyoni részesedésével működő jogalanyok, valamint a részvételével működő alapítvány vagy egyesület sorsáról.

9/N. § A 9-9/M. § szerinti nemperes eljárás során bírósági titkár önállóan, önálló aláírási joggal eljárhat.

A civil szervezet csődeljárásának és felszámolási eljárásának különös szabályai:

- 10.§(1) A civil szervezet csődeljárására és felszámolási eljárására - törvény eltérő rendelkezése hiányában - a Cstv.-t az e §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A csődeljárás és a felszámolási eljárás lefolytatására a civil szervezetet nyilvántartó bíróság illetékes.

(2) Ahol a Cstv. vagy más törvény

1. a) cégjegyzéket említ, ott a civil szervezetek vonatkozásában a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló törvényben meghatározott nyilvántartást,
2. b) az adós cégjegyzékszámát említi, ott a civil szervezet nyilvántartási számát,
3. c) a végzés vagy a végzés kivonata Céglapban (a Céglap honlapján) történő közzétételét említi, ott a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló törvényben meghatározott országos névjegyzék - Országos Bírósági Hivatal által működtetett - internetes felületét kell érteni.

(3) A Cstv. 27. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározottak helyett a bíróság a civil szervezet fizetéseképtelenségét akkor állapítja meg, ha a civil szervezet szerződésen alapuló nem vitatott vagy elismert tartozását a teljesítési idő lejártát követő hatvan napon belül sem egyenlített ki vagy nem vitatta és az ezt követő hitelezői írásbeli fizetési felszólítására sem teljesítette. Fizetéseképtelenség nem

állapítható meg, ha a civil szervezet nem vitatott vagy elismert tartozását meghaladóan állami vagy önkormányzati szerv felé nem vitatott vagy elismert követelése áll fenn költségvetési támogatási jogviszony keretében.

(4) A csőd- vagy felszámolási eljárás elrendelésekor a civil szervezet köteles haladéktalanul elkülöníteni az eljárás dologi és személyi ráfordításait fedező összeget.

(5) A Cstv. 27. § (2) bekezdés a) és b) pontja szerinti esetekben a bíróság a civil szervezet kérelmére a Cstv. 26. § (3) bekezdésének alkalmazása helyett legfeljebb kilencvennapos fizetési haladékot adhat és egyben reorganizációs terv készítését rendeli el. A bíróság a fizetéseképtelenséget megállapítja, ha a civil szervezet a határidő leteltekor a reorganizációs tervet nem nyújtja be vagy ahhoz nem csatolja a hitelezőkkel kötött megállapodást az adósságok rendezéséről, továbbá a vagyonhiány és forráshiány megszüntetésére a civil szervezet döntéshozó szerve által hozott döntéseket.

(6) A fizetéseképtelenség megállapításának az (5) bekezdés szerinti időtartamú halasztására legfeljebb háromévenként, de egy eljárásban egy alkalommal kerülhet sor.

(7) Civil szervezet elnevezésében a csődeljárás alatt (rövidített névben a „cs.a.”) vagy a felszámolás alatt (rövidített névben az „f.a.”) toldatot, a csődeljárás megindítását, a csődeljárás elrendelését, a felszámolási eljárás elrendelését és az említett eljárások jogerős befejezését a nyilvántartásban is fel kell tüntetni. A nyilvántartásba be kell jegyezni az eljárás nevét, kezdő, illetve befejező időpontját, továbbá a vagyonfelügyelőre vagy felszámolóra vonatkozó adatokat (név, lakóhely, jogi személy esetén székhely, levelezési cím).

A jogutód nélkül megszűnt civil szervezet fennmaradó vagyonára vonatkozó különös szabályok:

10/A. § (1) A jogutód nélkül megszűnt civil szervezet fennmaradt pénzbeli vagyona, a létesítő okirat eltérő rendelkezése, valamint - alapítvány esetében - az alapító eltérő rendelkezése hiányában a civil szervezetek támogatására való felhasználás céljából a Nemzeti Együttműködési Alapot illeti meg, amelyet a 73. § (2) bekezdés a) pontja alapján kijelölt szerv kezel. A vagyon felhasználására vonatkozó adatokat a Civil Információs Portálon nyilvánosságra kell hozni.

(2) A civil szervezet végelszámolása, illetve felszámolási eljárása befejeztével - a (3) és (4) bekezdésben meghatározott vagyonelemek kivételével - a jogutód nélkül megszűnt civil szervezet létesítő okirat vagy jogszabály eltérő rendelkezése, illetve - alapítvány esetében - az alapító eltérő rendelkezése hiányában a megmaradt nem pénzbeli vagyonáról a végelszámoló, illetve a felszámoló kimutatást készít, amelyet megküld a Nemzeti Együttműködési Alap Tanácsa részére. A Nemzeti Együttműködési Alap Tanácsa nyilatkozik a nem pénzbeli vagyon pályáztatásra alkalmasságáról, különösen a vagyonelemek civil szervezetek általi felhasználhatóságáról. A pályáztatásra nem alkalmas nem pénzbeli vagyont a bíróság az állam tulajdonába adja. A Tanács az (5) bekezdés

szerinti eljárásban gondoskodik a nem pénzben rendelkezésre álló vagyonra vonatkozó pályázati eljárás lefolytatásáról.

(3) A jogutód nélkül megszűnt civil szervezet, létesítő okirat eltérő rendelkezése, továbbá - alapítvány esetében - az alapító eltérő rendelkezése hiányában megmaradt vagyonából a Nemzeti Földalapról szóló törvény szerinti földrészletet a bíróság az állam tulajdonába adja és elrendeli a Nemzeti Földalapot kezelő szerv részére történő átadását.

(4) A jogutód nélkül megszűnt civil szervezet, létesítő okirat eltérő rendelkezése, továbbá - alapítvány esetében - az alapító eltérő rendelkezése hiányában megmaradt vagyonából a kulturális javakról szóló törvény szerinti gyűjteményt, művészeti alkotást, műkincset és egyéb műtárgyat a bíróság az állam tulajdonába adja, és e vagyonelemek az állami vagyonról szóló törvény szerinti tulajdonosi joggyakorló által kiírt pályázattal, ellenérték nélkül, közgyűjtemény vagyongazdálkodásába kerülnek.

(5) A (2) bekezdés szerinti nem pénzbeli vagyont a bíróság - a végelszámolónak, illetve felszámolónak, a Nemzeti Együttműködési Alap Tanácsához tett bejelentését követően, a Nemzeti Együttműködési Alap Tanácsa által kijelölt kollégium döntése alapján meghirdetett és elbírált, nyilvános pályázaton nyertes civil szervezet részére történő tulajdonba adásra vonatkozó javaslata figyelembevételével - civil szervezet tulajdonába adja.

(6) Ha az (5) bekezdés szerinti eljárás - a végelszámolónak, illetve a felszámolónak a Nemzeti Együttműködési Alap Tanácsához tett bejelentésétől számított - 6 hónapon belül nem vezet eredményre, a bíróság - a felszámolónak, illetve a végelszámolónak az (5) bekezdés szerinti eljárás sikertelenségéről tett bejelentését követően - a vagyont az állam tulajdonába adja, az állami tulajdonosi joggyakorló számára történő vagyontáradással összefüggő intézkedéseket a végelszámoló, illetve a felszámoló teszi meg.

(7) Az (1)-(5) bekezdés szerinti rendelkezéseket kell alkalmazni arra az esetre is, ha a civil szervezet jogutód nélküli megszűnése esetére a létesítő okirat vagy - alapítvány esetében - az alapító rendelkezik a fennmaradó vagyon sorsáról, de az e rendelkezésben kijelölt szervezet

1. a) jogutód nélkül megszűnt
2. b) jogutód nélküli megszüntetését eredményező eljárás van ellene folyamatban, vagy
3. c) a vagyont nem veszi át.

Vagyongazdálkodási eljárás:

10/B. § (1) Az e §-ban foglalt eltérésekkel a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) szerinti vagyongazdálkodási eljárást kell lefolytatni, ha a civil szervezet törlését követően olyan vagyontárgy kerül elő, amelynek a törölt civil szervezet volt a tulajdonosa. Ha a törölt civil szervezet ellen végrehajtási eljárás van folyamatban

(a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 46. §), a végrehajtási eljárás alatt nem kezdeményezhető vagyonrendezési eljárás a lefoglalt vagyontárgy vonatkozásában.

(2) Ahol a Ctv. Cégléletről való közzétételről rendelkezik, ott a bíróság a bíróságok központi internetes oldalán teszi közzé a végzést.

(3) A vagyonrendező díjazására a 9/J. § (5) bekezdésben meghatározott díjazási szabályokat kell alkalmazni.

Civil törvény 9/J. § (5) A bíróság a civil szervezet törlésével egyidejűleg a végelszámolónak - ha a végelszámolót a bíróság a felszámolói névjegyzékből jelölte ki - az eljárásban meg nem térült és igazolt készkiadásait (ideértve a számlában áthárított általános forgalmi adót is) legfeljebb 30 000 forint összeghatárig, továbbá legfeljebb 20 000 forint munkadíjat és a díjat terhelő általános forgalmi adót a központi költségvetés terhére megfizeti. A Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatala (a továbbiakban: Gazdasági Hivatal) minden negyedév utolsó munkanapján összesíti ezeket a kifizetéseket, és az erről szóló kimutatást az államháztartásért felelős miniszter részére megküldi, hogy a tárgynegyedévben milyen pénzüsszegre áll fenn a központi költségvetési fizetési kötelezettség. A kimutatás alapján az államháztartásért felelős miniszter a központi költségvetés terhére ezt az összeget elkülönített számlán a Gazdasági Hivatal rendelkezésére bocsátja. A Gazdasági Hivatal a pénzüsszeg beérkezését követő 15 napon belül teljesíti a végelszámolók részére az e bekezdés alapján járó kifizetéseket. A Gazdasági Hivatal központi költségvetéssel történő elszámolásának, valamint a pénzüsszeg folyósításának részletes szabályait az államháztartásért felelős miniszter rendeletben állapítja meg.